

efter at disse Bestemmelser er vedtaget, er saaledes, at Menighedsraadet kan sige til Kommunalbestyrelsen: Vi maa forlange dette Embede opslaaet med den Betingelse for den vedkommende, at han har Pligt til at besøge Kirkesangen. I Byerne, under større Forhold, kan man maaske sagtens finde en Mand, der kan udføre dette Hverv tilfredsstillende, men det er min Overbevisning, at ude i Sognene vil Forholdet mange Gange være det, at man kan komme i en stor Forlegenhed i saa Henseende.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har Ordet for en kort Bemærkning.

Borgbjerg: Det forekommer mig ikke, at den i øvrigt saa interessante historiske Redegørelse, som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen gav for Grundtvigianernes Stilling omkring Midten af 50erne — Grundtvigianere var jo særlig den Gang et noget ubestemt og flydende Begreb — afkræftede den Opfattelse af Folketingets kirkepolitiske Stilling den Gang og senere, som jeg havde hævdet. Det ærede Medlem nævnte gentagne Gange positiv Bekendelse til Kristendommen. Hvad jeg talte om, var, at det de gamle fra omkring 1860 her i Tinget fæstede deres Opmærksomhed paa, var noget andet, nemlig det bevidst kristelige personlige og Menighedsliv, og det var der, de ikke vilde have nogen Sammenblanding. Det fremgik af den Betænkning, jeg oplæste forleden, og det fremgik jo i Virkeligheden ogsaa af det ærede Medlems Fremstilling. Der skabtes gennem Sognebaandslovsningen af 1855, gennem den nævnte Betænkning i 1860, gennem Valgmenighedsloven af 1868, gennem Loven om Brug af Kirkerne af 1872, gennem Grundtvigs kirkepolitiske Testamente, som han fremsatte paa det bekendte Vennemøde, gennem Askov-Adressen af 1881 en grundtvigsk Kirkepolitik, som ogsaa var dette Tings gennem mange, mange Aar. Det er det, jeg har talt om.

Naar det ærede Medlem ganske kort kom ind paa Spørgsmaalet om det obligatoriske borgerlige Ægteskab og bestred, at jeg havde Ret til paa dette Omraade at tale om Plumphet paa den ene Side og Finhed paa den anden, maa jeg dog hævde, hvad alle disse Bærere af den kirkepolitiske Tradition her i Tinget, som jeg har omtalt: Svend Høgsbro, Harald Holm, i sin Tid det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen, den nuværende højtærede Undervisningsminister har hævdet: at kun naar vi gik til det obli-

gatoriske borgerlige Ægteskab, kunde man give Menigheden og Præsterne fuldkommen Frihed paa dette Omraade. Det var Svend Høgsbros og Harald Holms Hovedbetragtning: Saa snart man gør Ægteskabsstiftelsen valgfri og lader den kirkelige Vielse ogsaa være en borgerlig Sag, maa det borgerlige Samfund, Staten, Lovgivningsmagten, nødvendigvis have en vis Medbestemmelsesret med Hensyn til Betingelserne, saa kan man ikke give dette Omraade fuldstændig frit. Men det, man fra kristelig Side, fra Menighedslivets Side vilde, var den fuldkomne Frihed paa dette Omraade, og den er vi villige til at give, men Betingelsen derfor er, at det er en rent kristelig Sag, der intet har med det borgerlige at gøre. Derfor maa efter vor Opfattelse Ægteskabsstiftelsen være rent borgerlig og derfor almindelig for alle Borgere. Saaledes er vor Opfattelse. Det ærede Medlem har en anden, nuvel, men jeg tror, at jeg har Ret i min Betragtning. Til Slutning skal jeg sige, at det, der glædede mig nu i det ærede Medlems Tale, var hans Bemærkning om, at ogsaa han ansaa Frikirken for den redeligste og klareste Form. Deri er vi enige. Saa er der Mulighed for, at vi før eller senere kan enes om ogsaa at lade denne Erkendelse blive til Handling.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. N. C. Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

N. C. Jensen: Jeg kan ganske tiltræde de Udtalelser, der har anerkendt baade det gode, det berettigede og det ønskelige i de Lovforslag, som den højtærede Kirkeminister har fremsat, og jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder; der er kun et Spørgsmaal, jeg skal henstille til det kommende Udvalg at tage under nærmere Overvejelse. Det angaar Betingelserne for Valgret til Menighedsraadene, altsaa Menighedsraadslovens § 4. Jeg tror, det vilde være bedst at lade de kommunale Valgsteder være gældende. Jeg forstaaer meget godt, hvorfor man ønsker, at de, der vil være Vælgere til Menighedsraadene, skal tilmelde sig, og at de derved ligesom skal sige: Vi hører til dem i det lille Samfund, hvori vi lever, der interesserer sig særlig for de kirkelige Spørgsmaal. Men jeg synes dog ikke, man kan undlade at tage Hensyn til, at det fremdeles er et ubetinget Krav, at alle kommunale Borgere skal bidrage til Folkekirkens økonomiske Stilling; naar man forlanger det, synes det mig ikke urimeligt at lade den borgerlige Valgliste i Kommunerne danne Grundlaget for Stemmeret